

WAT JE ALTIJD AL WILDE WETEN OVER DE ILVO-RASSENLIJST KUIL- EN KORRELMAÏS

Jaarlijks pakt het ILVO uit met een beschrijvende en aanbevelende rassenlijst. Voor kuil- en korrelmaïs verschijnen in deze periode van het jaar een pak cijfers en tabellen. Voor heel wat landbouwers is het vaak niet eenvoudig om een onderscheid te maken tussen de verschillende informatiebronnen. – Naar: ILVO-Plant, Teelt & Omgeving

Daarom hadden we een gesprek met Joke Pannecouque van het ILVO. Zij doet uit de doeken hoe de rassenlijst is opgesteld en op welke manier je ze kan gebruiken om de beste rassenkeuze te maken.

Welke rassen vind je op de ILVO-rassenlijst?

“De ILVO-rassenlijst bevat alle rassen die ingeschreven zijn op de officiële rassenlijst van België. Elke kweker of firma kan rassen aanmelden voor onze proeven.”

Waarom zou een landbouwer kiezen voor een ras van de ILVO-rassenlijst?

“Alleen rassen die voldoende goede eigenschappen bezitten in vergelijking met de standaardrassen worden toegelaten. Dit wordt beoordeeld na een proefencyclus van twee of drie jaar. De lat voor toelating ligt hoog want de standaardrassen bestaan uit topassen van de Belgische rassenlijst en worden jaarlijks geüpdatet. De minder goed

.....
Wie een ras kiest uit de ILVO-rassenlijst kan erop vertrouwen dat het tot de beste op de markt behoort.

presterende rassen worden niet toegelaten en zullen dus ook niet in onze lijst zijn opgenomen.”

Op welke cijfers is de ILVO-rassenlijst gebaseerd?

“Het ILVO legt jaarlijks twaalf maïsproeven aan, zes voor kuilmaïs en zes voor korrelmaïs. Deze proeven liggen verspreid over de belangrijkste maïsregio's van ons land. Voor de locaties in Wallonië wordt samengewerkt met het CRA in Gembloux. Alle proeven worden aangelegd met drie parallellen. Vooraleer een ras wordt opgenomen op de rassenlijst

moet het minimaal twee jaar beproefd zijn.”

Waarom maakt de ILVO-rassenlijst een onderscheid tussen aanbevolen en niet-aanbevolen rassen?

“Het ILVO wil alleen de beste rassen uit de lijst aanbevelen voor de praktijk. Zo kunnen landbouwers die kiezen voor een aanbevolen ras meegenieten van de genetische vooruitgang zonder noemenswaardige risico's te lopen. Zowel voor kuil- als korrelmaïs worden de aanbevolen rassen geselecteerd op basis van vroegrijpheid, opbrengst, legervastheid en resistentie tegen stengelrot. Voor kuilmaïs wordt ook de verteerbaarheid van de organische stof in beschouwing genomen. Alleen de rassen die voldoende scores op alle parameters worden aanbevolen. De normen die we hanteren voor kuil- en korrelmaïs kan je vinden in de brochure. Een ras kan bovendien maar aanbevolen worden na drie jaar beproefing. Zo garanderen we een lijst met

Tabel 1 Belangrijkste kenmerken van de kuilmaisrassen op de Belgische beschrijvende rassenlijst - Bron: ILVO

Ras	Jaar van opname ¹	Vroegrijpheid (% DS van volledige plant)	Jeugdgroei (1-9) ²	Lengte van de plant ³	Hoogte kolfaanzetting ³	Totale DS-opbrengst ³	Verteerbaarheid ³	VOS-opbrengst ³	Zetmeel (%)	Legervastheid (1-9) ²	Stengelrot (1-9) ²
Zeer vroege aanbevolen rassen											
LG30209	2015	37,9	8,2	98	93	99	103	103	39,0	8,5	9,0
ES Heracles	2012	37,3	7,1	107	103	99	99	99	36,3	7,5	8,5
LG31211	2016	37,3	8,5	99	90	101	102	102	36,9	7,5	9,0
Aagenda	2010 (T)	36,6	7,9	96	97	99	100	99	37,3	8,0	8,5
LG31218	2016	36,6	8,3	100	91	98	102	100	37,1	8,0	8,5
ES Kira	2012	36,5	7,3	105	106	100	98	98	35,7	8,0	8,0
SY Feeditop	2015	36,4	7,9	99	94	99	100	98	37,3	8,5	8,5
Kubitus	2016	36,4	7,5	98	95	100	99	100	37,3	8,0	9,0
Zeer vroege rassen - meerjarig onderzocht - (nog) niet aanbevolen⁴											
Keops	2017	37,0	7,7	106	110	103	100	102	37,6	8,0	9,0
Vroege aanbevolen rassen											
Kompetens	2015	36,3	7,2	95	89	100	101	102	38,6	8,0	9,0
Gottardo KWS	2015	36,2	7,5	99	97	100	99	98	36,7	8,5	9,0
Kiparis	2015	36,0	7,6	98	95	99	99	97	37,1	8,5	9,0
Karibous	2017	36,0	7,8	98	97	100	101	100	38,7	8,0	8,5
LG30233	2013	35,9	8,0	99	99	100	99	100	36,4	8,5	8,0
Cathy	2013	35,9	8,1	99	97	100	99	101	35,6	8,5	8,5
Havelio KWS	2017	35,7	7,9	102	105	104	100	103	37,2	8,0	8,0
Vitores	2012	35,4	8,1	102	101	99	99	98	36,2	7,5	8,0
Eliot	2011 (T)	35,2	7,9	96	96	100	100	98	34,6	8,5	8,0
LG30222	2011	35,2	8,0	95	92	102	101	102	36,7	8,5	8,0
LG30218	2010	35,1	8,0	94	94	98	102	100	37,8	9,0	8,0
LG30217	2014	35,0	7,8	110	112	102	98	100	35,2	8,5	8,5
Ronaldinio	2007	35,0	8,2	99	98	100	99	100	35,9	7,5	8,0
Juvento	2015	35,0	8,2	99	100	101	101	103	36,0	8,5	9,0
ES Dream	2007	34,9	7,6	100	108	100	100	101	37,8	9,0	8,5
Emily	2013	34,9	7,7	101	98	99	99	99	32,9	8,5	8,5
LG30238	2012 (T)	34,9	7,8	103	106	102	99	101	32,1	8,5	8,0
NK Cooler	2010	34,8	7,9	103	105	101	99	99	35,0	8,5	8,5
Messago	2012	34,7	8,2	94	96	98	102	99	35,9	8,5	8,5
Canon	2007	34,4	7,9	102	108	100	101	101	36,1	7,5	8,5
LG30223	2011	34,4	8,0	96	95	102	101	100	35,8	9,0	8,0
Vroege rassen - meerjarig onderzocht - (nog) niet aanbevolen⁴											
Agro fides	2017	35,9	7,3	102	106	102	100	102	37,3	8,0	9,0
Benedictio KWS	2017	35,6	7,4	106	113	103	100	102	36,1	9,0	9,0
Kordalis	2017	35,7	8,2	103	109	103	101	102	36,1	9,0	9,0
Halfvroege aanbevolen rassen											
LG30248	2015	34,2	8,1	99	97	105	101	106	32,8	7,5	9,0
SY Madras	2015	33,6	8,2	101	101	104	100	102	33,7	7,5	9,0
LG30270	2013 (T)	32,7	8,0	102	109	104	99	102	30,3	8,0	8,5
Halfvroege rassen - meerjarig onderzocht - (nog) niet aanbevolen⁴											
Charleen	2017	32,9	7,4	107	112	107	97	102	31,9	8,0	9,0
Kalideas	2017	32,8	7,7	101	104	104	100	103	34,6	9,0	9,0
Halflate aanbevolen rassen											
SY Bratisla	2014	32,3	7,8	106	110	105	99	102	31,0	8,0	9,0
SY Fanatic	2015	31,7	8,1	102	104	103	101	104	32,7	8,5	9,0
Gemiddelde⁵	-	35,1	7,8	-	-	-	-	-	35,9	8,3	8,5
100 =	-	-	-	273 cm	104 cm	20.335 kg/ha	75,80%	15.461 kg/ha	-	-	-
¹ T = uitlooptermijn (Aagenda = 30/6/2017; Eliot = 30/6/2016; LG30238 = 30/6/2018; LG30270 = 30/6/2018; Stephany = 30/6/2018)											
² Hoe hoger het cijfer, hoe beter											
³ 100 = gemiddelde van alle rassen op de Belgische rassenlijst											
⁴ Cijfers gebaseerd op tweejarig onderzoek. Hoe meer jaren in onderzoek, hoe betrouwbaarder de cijfers. Aanbeveling kan ten vroegste na drie jaar onderzoek.											
⁵ Gemiddelde van alle rassen op de Belgische rassenlijst											

Tabel 2 Belangrijkste kenmerken van de korrelmaïsrassen op de Belgische beschrijvende rassenlijst - Bron: ILVO

Ras	Jaar van opname	Vroegrijpheid (% vocht in korrel)	Jeugdgroei (1-9) ¹	Lengte van de plant ²	Hoogte kolfaanzetting ²	Legervastheid (1-9) ¹	Resistentie tegen stengelrot (1-9) ¹	Kolf-opbrengst ²	Spilaandeel (%)	Korrelopbrengst (15% vocht) ²
Zeer vroege aanbevolen rassen										
Kalientes	2013	27,9	7,6	98	103	8,0	8,5	98	25,6	99
Vroege aanbevolen rassen										
Vitalplus ³	2012	28,1	7,9	94	88	9,0	8,5	98	26,8	97 (99)
Colisee	2014	28,5	7,7	104	115	7,5	8,5	103	27,2	102
ES Eurojet	2014	29,0	7,5	109	113	8,0	8,5	102	27,0	100
Sunshinos	2015	29,2	8,2	96	92	8,5	8,5	102	26,5	101
Megusto KWS	2017	29,3	7,7	100	98	8,5	7,5	109	26,4	108
Halfvroege aanbevolen rassen										
Ricardinio	2009	29,7	7,4	106	113	7,0	7,5	102	24,5	104
Kanoes	2014	29,8	7,6	102	93	8,5	8,5	102	27,0	101
LG31211	2017	30,0	8,2	99	92	8,5	8,0	102	24,7	104
Ramses	2016	30,1	8,0	101	105	7,0	7,5	105	26,8	104
LG30217	2014	30,1	7,7	112	113	8,0	8,5	103	25,8	104
LG30215	2015	30,3	8,4	102	106	8,5	8,0	102	23,8	105
Kompetens	2015	30,3	7,2	97	93	8,5	9,0	110	28,6	106
Genialis KWS	2017	30,5	7,2	97	100	8,5	8,5	108	27,6	106
Successor KWS	2014	30,8	7,7	103	103	8,0	7,5	108	26,8	107
ES Metronom	2017	31,0	7,0	109	109	8,5	9,0	106	26,6	105
Halflate aanbevolen rassen										
Millesim	2014	31,6	7,8	98	96	7,5	9,0	107	26,5	106
Gemiddelde⁴	-	29,4	7,7	-	-	8,1	8,1	-	26,1	-
100 =	-	-	-	265 cm	99 cm	-	-	17.343 kg/ha	-	12.816 kg/ha
¹ Hoe hoger het cijfer, hoe beter										
² 100 = gemiddelde van alle rassen op de Belgische rassenlijst										
³ Dit korte ras met een gemiddelde legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot behaalt zijn optimale productie bij 100.000 planten/ha. Cijfer tussen haakjes.										
⁴ Gemiddelde van alle rassen op de Belgische rassenlijst										

stabiele, correcte cijfers en reduceren we het risico voor de landbouwer wanneer die kiest voor een nieuw aanbevolen ras.”

Met welke parameters moet je rekening houden bij een rassenkeuze?

“Op basis van welke parameter(s) je de rassenkeuze maakt, hangt volledig af van je bedrijfsspecifieke situatie. Zaken die hierbij zeker belangrijk zijn, zijn de grondsoort, de voortelt (onder andere na een snede gras, in een nauwe rotatie met veel maïs, en de nateelt (moet er nog een groenbedekker gezaaid worden?). Bij korrelmaïs kunnen droogkosten een rol spelen. Voor kuilmaïs is het belangrijk om te kijken naar wat de noden zijn binnen het rantsoen. Heb je veel maïskuil nodig? Is een hoog zetmeelgehalte gewenst? Is een hoge verteerbaarheid het doel? Voor welke dieren is de maïs bedoeld? Eenmaal deze vragen beantwoord zijn, kan je alle informatie opzoeken in de ILVO-rassenlijst. Op die manier selecteer je het meest optimale ras voor jouw bedrijf.”

Mag je cijfers uit deze tabel vergelijken met cijfers uit andere tabellen?

“Iedere tabel die rassen vergelijkt doet dit op basis van een protocol dat eigen is aan de uitgever. Bovendien worden cijfers vaak weergegeven als relatieve waarden (in procent) ten opzichte van bepaalde standaardrassen of gemiddelden. Dit maakt het moeilijk om tabellen onderling te vergelijken. Het is dus heel belangrijk om te verifiëren waaraan 100% gelijk is. In de ILVO-rassenlijst is 100% gelijk aan het gemiddelde van alle rassen op de lijst.”

Kan je ook vergelijken met cijfers uit het buitenland?

“Vergelijking tussen rassen gebeurt in ieder land. Als je tabellen bestudeert van andere landen, weet dan dat deze gebaseerd zijn op proefvelden uit regio's waar de bodem en het klimaat anders kunnen zijn. Bedrijven weten perfect welke rassen geschikt zijn voor de teelt in België en willen dan ook dat deze op de Belgische rassenlijst staan.”

Wat betekent VOS-opbrengst bij kuilmaïs?

VOS staat voor verteerbare organische stof en is een combinatie van de drogestofopbrengst en de verteerbaarheid. Rassen die opgenomen zijn in de ILVO-lijst hebben zowel voor drogestofopbrengst als voor verteerbaarheid de vereiste normen behaald. Energiemaïsrassen met een zeer hoge opbrengst, maar een mogelijk ondermaatse verteerbaarheid komen niet voor op de ILVO-lijst.

Mag ik een ras kiezen dat onder het gemiddelde scoort?

“In de ILVO-rassenlijst is 100 gelijk aan het gemiddelde van alle rassen op de rassenlijst. Het is bijgevolg logisch dat ongeveer de helft van de rassen een score onder het gemiddelde behaalt. Dergelijk ras is daarom niet slecht. Het kan een parameter zijn die voor jouw bedrijfssituatie minder belangrijk is. Daarnaast is het ook normaal dat vroeg afrijpende rassen een lager opbrengstpotentieel

bezitten dan later afrijpende rassen. Maïs die ingezaaid wordt na een snede gras zal vaak niet dezelfde opbrengst realiseren als maïs die op 20 april gezaaid wordt. Het is dus geen slechte keuze om een ras te kiezen dat onder de 100 scoort voor een bepaalde parameter, want ook deze rassen zijn gedurende drie jaar beproefd en hebben bewezen dat ze zonder noemenswaardige risico's hier kunnen geteeld worden."

Zijn nieuwe rassen beter dan oudere rassen?

"We zien een duidelijke evolutie in de rassen. Zeker inzake opbrengst zijn de veredelaars er de afgelopen decennia in geslaagd om een duidelijke verbetering te realiseren. Andere parameters, zoals bijvoorbeeld verteerbaarheid, vormen een moeilijkere uitdaging voor veredelaars en boeken minder snel vooruitgang. Eenmaal veredelaars betere rassen

je uit de lijst koos, ook daadwerkelijk aan de verwachtingen voldoet binnen jouw bedrijf. De rest van het maïsareaal kan je inzaaien met vertrouwde, goed presterende rassen."

Hoe weet je waar je welk ras kan aankopen?

"Van ieder ras wordt in een overzicht aangegeven wie de kweker is en wie de mandataris is voor België. Op de website van de mandataris kan je zeker meer info over hun rassen vinden en ook hoe je ze kan aankopen."

Nieuw aanbevolen rassen

In de bijgevoegde tabellen vind je de belangrijkste kenmerken van de kuil- en korrelmaïsrassen op de Belgische beschrijvende rassenlijst van het ILVO. In 2017 zijn er acht nieuwe rassen kuilmaïs opgenomen (tabel 1 p. 36, jaar van opname = 2017). Hiervan zijn er twee die al drie proefjaren achter de rug hebben en onmiddellijk aanbevolen worden. Dit zijn Havelio KWS en Karibous. Beide zijn rassen van KWS. De zes andere nieuwe kuilmaïsrassen hebben nog maar twee proefjaren achter de rug en kunnen nog niet worden aanbevolen. Bij de korrelmaïs zijn vier nieuwe rassen opgenomen die alle vier een proevencyclus van drie jaar volbracht hebben en aanbevolen worden (tabel 2 p. 37). Dat zijn de rassen Megusto KWS en Genialis KWS, LG 31.211 (Limagrain) en ES Metronom (Euralis/Aveve). ■

De digitale versie van de volledige rassenlijst kan je consulteren via www.ilvo.vlaanderen.be > Onderzoek > Plantenteelt en bodem > Rassenonderzoek > Overzicht rassenlijsten.

De oogst van de kuilmaïsproef op het CRA in Gembloux op 23 september vorig jaar.

Kan je kiezen voor laat afrijpende rassen?

"Laat tot zeer laat afrijpende rassen vind je niet in de ILVO-rassenlijst. Ze kunnen misschien een hoger potentieel hebben qua opbrengst, maar ze houden ook een groter teeltrisico in. De kans is reëel dat ze laat in het seizoen geoogst worden, onder minder optimale omstandigheden. Zo kan de bodemstructuur beschadigd worden, bestaat het risico op een onvoldoende drogestofgehalte met bijbehorende kuilproblemen, of kunnen groenbedekkers niet (tijdig) worden ingezaaid."

hebben ontwikkeld, verdwijnen de oude rassen uit de markt en ook uit onze ILVO-rassenlijst. Als je een ras kiest van de aanbevolen ILVO-lijst kan je erop vertrouwen dat dit ras ten minste drie jaar grondig werd onderzocht en dat het behoort tot de beste rassen die op dit ogenblik op de markt zijn."

Moet een maïsteler ieder jaar opnieuw een keuze maken?

"Het is aangewezen elk jaar een deel van het maïsareaal in te vullen met een nieuwe variëteit. Zo ga je na of het ras dat